

FinnOA-työryhmän kokous

Aika: tiistai 20.9.2005 klo 10-12
Paikka: Fabianian luentosali, Yliopistonk. 1, Helsinki
Osallistujat: Eeva-Liisa Aalto (TSV)
Bo-Christer Björk (Hanken, pj.)
Turid Hedlund (Hanken)
Kristiina Hormia-Poutanen (HYK)
Jyrki Ilva (HYK)
Hannele Kauranne (Yliopistopaino)
Kalle Korhonen (HY)
Claus Montonen (HY)
Annikki Roos (KTL)
Pirjo Sutela (VTT)

1. Sihteerin valinta

Kokouksen sihteeriksi valittiin Kalle Korhonen.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

3. Kansainvälinen kehitys

Tilannekatsaus:

- Kristiina Hormia-Poutanen kertoi EU:n komission tilaamasta tieteellisen toiminnan taloutta käsittelevästä tutkimuksesta. Tutkimus keskittyy Ranskan tilanteeseen, eikä siinä ole otettu kunnolla huomioon e-aineistoja. For-profit-julkaisijoiden palvelut todetaan kalliiksi, monopolisoituminen koetaan uhkaksi.
- Keskusteltiin RCUK:n kehotuksesta ("mandate") julkaisujen itsearkistointiin ja Jan Velteropin siirtymisestä Springerille.
- Springerin Open Choice -ohjelmaan liittyminen maksaa tällä hetkellä tutkijalle, joka haluaa julkaisunsa avoimesti saataville, 3000 USD. Bo-Christer Björk on pohtinut liiketoimintamallin toimivuutta ja pitänyt aiheeseen liittyvän esityksen JISC:n seminaarissa kesäkuussa (tämän muistion liitteenä). Hän esitteli vaihtoehtoja rahoitusmallia, joka perustuisi siihen, että korkeakoulut muuttaisivat lisenssimaksunsa open access -maksuiksi. Tällä tavalla kustantajat säilyttäisivät keskimäärin n. 85-90% tuloistaan. Kristiina Hormia-Poutanen mukaan kustantajat haluaisivat siirtyä käyttöön perustuvaan hinnoitteluun.
- JISC laatinut tiedotteen open accessistä ja tekijänoikeuksista.

Suomea koskevia asioita:

- Maija-Liisa Toikka oli viestittänyt, että Suomen Akatemian rahoituspäätösten ohjekirjeisiin on tulossa suositus avoimissa tiedelehdissä julkaisemisesta.
- Kalle Korhonen, Helsingin yliopiston avoimen julkaisuarkiston suunnitteluryhmän sihteeri, kertoi suunnitelmasta. Tavoitteena on tarjota saman käyttöliittymän kautta sekä yliopistolaisten julkaisuja kokoteksteinä että HY:n julkaisurekisterissä olevia viitetietoja.

4. Pohjoismainen yhteistyö

- NordOA:n kokous on 7.10., ja siihen osallistuvat Björk, Hedlund, Hormia-Poutanen ja Montonen. SVEP-projekti on tuottanut kansallisen ruotsalaisen metadatasuosituksen.
- Pohjoismaisten kansalliskirjastojen yhteistyössä digitaalisen kirjaston kehittämiseksi HYKin rooli tulee ilmeisesti olemaan digitaalisen kirjaston standardipohjan määrittelemine.

5. Lehtityöryhmä

- Suomen Akademia siirtää julkaisemiseen tarkoitettujen avustusten jakamisen TSV:lle, johon perustetaan asian hoitamista varten julkaisuvaliokunta. Kaikkiaan kyse on vuosittain n. 1 milj. €:n summasta. On vielä epäselvää, ovatko julkaisutuen saamisen kriteerit muuttumassa.
- Jyrki Ilva kertoi, että Elektran uudessa käyttöliittymässä julkaisujen viitetiedot ovat vapaasti luettavissa.

6. Julkaisuarkistotyöryhmä

- Metadata-päivä järjestetään 10.11. Helsingin yliopistossa. Aihetta on siis rajattu tammikuun seminaarista. Teemoina ovat mm. Dublin Coren ja MARCin suhde sekä opinnäytteiden ja oppimateriaalien metadatat.

7. Tiedotustyöryhmä

- Jyrki Ilva on päivittänyt FinnOA:n www-sivujen uutisia, usein Kimmo Kuuselan ideoiden pohjalta.

8. Toimintasuunnitelma 1.10.2005 – 31.12.2006

- OPM:n kanssa on sovittu, että työryhmä tekee konkreettisen toimintasuunnitelman, johon liittyy budjetti tarvittavista resursseista. On mahdollista että OPM voisi rahoittaa tätä toimintaa.
- Keskustelussa tultiin siihen tulokseen, että pyritään hankkimaan rahoitus kahden henkilön palkkaamiseksi. Toinen toimisi repositorioiden (e-arkistojen, julkaisuarkistojen) asiantuntijana ja neuvojana, kun korkeakoulut ja muut tiedeorganisaatiot perustavat sellaisia. Toinen toimisi OA-asioiden tiedottajana ja organisoisi tietoiskuja tutkijoiden keskuudessa. Henkilöiden toimipaikasta keskusteltiin. Helsingikeskeisyyttä haluttaisiin työryhmässä välttää. Toisaalta arveltiin tehtävään sopivia henkilöitä olevan niin vähän, että henkilön asuinpaikalla olisi vaikutusta toimipaikkaan. Kristiina Hormia-Poutanen laatii hankesuunnitelman.

9. Seuraava kokous

- Seuraava kokous pidetään 2.12. klo 14 Kumpulassa.